Przedpłata wraz z przesełką pocztową wynosi 5 zł. a. w. rocznie.

ZWIĄZEK.

REDAKCYA i Administracya we Lwowie przy placu Maryackim l. 9.

Pismo dwutygodniowe.

Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Wychodzi 8. i 22. każdego miesiąca w objętości arkusza.

Nr. 8. Dnia 22. Kwietnia 1888. XV. rocznik.

Treść: Regulamin dla lustratora Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. — Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych za miesiąc marzec 1888. — Lustracye Towarzystw: Towarzystwo zaliczkowe w Rohatynie. — Nekrologia: Sylwery Brześciański. Aleksander Zagłoba Smoliński.

Regulamin

dla lustratora Związku stow. zarob. i gospod.

I. Postanowienia ogólne.

§. 1. Posada lustratora ustanowiona uchwałą XI. Ogólnego Zgromadzenia Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych z dnia 18. października 1885., jest posadą stałą.

§. 2. Lustratora mianuje na propozycyę Patrona Wydział Związku, za poprzedniem porozumieniem się z Dyrekcyą Banku krajowego, dopóki trwa zawarta z tymże Bankiem ugoda, zatwierdzona uchwałą Wydziału Związku z dnia 5. kwietnia 1887.

§. 3. Głównem zadaniem lustratora Związku jest przeprowadzanie peryodycznych lustracyi Towarzystw do Związku należących — spisywanie protokołów ze spostrzeżeń poczynionych — badanie ogólnego toku interesów lustrowanego Towarzystwa według poniżéj ułożonych szczegółowych postanowień — udzielanie gdzie tego okaże się potrzeba wskazówek i informacyi pod względem prawidłowego prowadzenia interesów i rachunkowości, przestrzeganie przepisów ustawy i statutu, tudzież uchwał i rezolucyj Ogólnych Zgromadzeń Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, w końcu zakładanie lub interwencya przy zawiązywaniu się nowych Towarzystw, jakoteż przy likwidacyi i konkursie.

§. 4. Lustrator związkowy jest urzędnikiem Wydziału Związku i podlega we wszystkich swych czynnościach bezpośrednio Patronowi Związku.

§. 5. Szczegółowe postanowienia pod względem stosunku służbowego, jak niemniéj płacy, tudzież obowiązków w obec funduszu zaopatrzenia, oznaczy osobna uchwała Wydziału Związku.

§. 6. Lustracye dzielą się na zwyczajne czyli peryodyczne, którym podlegają kolejno wszystkie do Związku należące Towarzystwa — i na nadzwyczajne, spowodowane żądaniem Rady nadzorczéj lub Dyrekcyi dotyczącego Towarzystwa, albo téż na żądanie instytucyj zasilających Towarzystwa kredytem, które poprzednio porozumią się w tym względzie z Patronem Związku, — albo w końcu wskutek nieprzewidzianych wydarzeń doszłych do wiadomości Patrona lub Wydziału Związku.

§. 7. Dla lustracyi zwyczajnych winien lustrator całorocznie z góry ułożyć plan podróży i takowy przedłożyć do aprobaty Patrona, a następnie o ile nie zajdą okoliczności nadzwyczajne, trzymać się w podróżach swych planu z góry ułożonego.

§. 8. Lustracye nadzwyczajne przedsięwzięte być mogą tylko za szczegółowem poleceniem Patrona. Przy lustracyach takich należy Towarzystwa położone w pobliżu lub w sąsiedztwie lustrowanego Towarzystwa również o ile możności odwiedzić, jeżeli takowe w roku dotyczącym nie były jeszcze lustrowane.

§. 9. Zwrot kosztów lustracyi przeprowadzonych na wezwanie Wydziału krajowego, albo interesowanych instytucyj, wpływa do kasy Związku.

§. 10. Ponieważ lustrator płatny jest z funduszów Związku, przeto nie wolno mu pobierać od poszczególnych Towarzystw osobnego wynagrodzenia lub gratyfikacyi.

§. 11. Na żądanie Towarzystwa lustrowanego winien się lustrator wykazać certyfikatem Patrona, upoważniającym go do przeprowadzenia lustracyi, względnie dekretem nominacyjnym.

§. 12. Z przeprowadzonych lustracyi winien lustrator spisać szczegółowy protokół i treść takowego odczytać zebranéj Radzie nadzorczéj lub komisyi kontrolującéj.

Do współdziałania przy lustracyi powinien lustrator zawezwać miejscowe organa kontroli dotyczącego Towarzystwa, a następnie, gdzieby się okazała potrzeba szczegółowego omówienia spraw, winien on zażądać zwołania Rady nadzorczéj i przedłożyć jéj rezultat lustracyi z wszelkiemi uwagami.

§. 13. Protesta przeciw treści protokółu, wniesione przez Radę nadzorczą, komisyę kontrolującą lub Dyrekcyę, należy uwidocznić w protokole lustracyjnym, który ma być zaopatrzony podpisem prezesa Rady nadzorczéj, komisyi kontrolującéj lub Dyrekcyi.

§. 14. Z przeprowadzonych lustracyi winien lustrator za swém powrotem zdać sprawę Patronowi i Wydziałowi Związku osobiście, a nadto przedłożyć protokóła lustracyi zaopatrzone podpisami w myśl §. 13. niniejszego regulaminu.

§. 15. Z lustracyi przeprowadzonych winien lustrator ułożyć sprawozdania do druku, tudzież relacye dla Banku krajowego i Galicyjskiéj kasy oszczędności, jak niemniéj władz i instytucyi, na żądanie których lustracye przeprowadzone zostały. W wypadkach, gdzie zwołanie Rady nadzorczéj i przedłożenie jéj sprawozdania z lustracyi byłoby niemożebném, a wynik takowéj wskazywał konieczną potrzebę udzielenia Radzie nadzorczéj szczególnych spostrzeżeń, należy przedłożyć tejże Radzie sprawozdanie pisemne, aprobowane przez Patrona.

§. 16. Z przeprowadzonych w ciągu roku lustracyi utrzymywać winien lustrator dokładną i szczegółową ewidencyę, a sprawozdanie sumaryczne przedłożyć za aprobatą Patrona, w myśl uchwał XII. i XIII. Ogólnego Zgromadzenia Związku, każdoczesnemu Ogólnemu Zgromadzeniu. Sprawozdanie to ma być drukowane i na 14 dni przed Zgromadzeniem do wszystkich związkowych Towarzystw rozesłane.

§. 17. W dniach wolnych od wyjazdu i czynności będących ściśle w związku z przeprowadzonemi lustracyami, ma lustrator być pomocnym sekretarzowi Związku w załatwianiu bieżących czynności biurowych.

II. Instrukcya dla lustratora do przeprowadzenia czynności lustracyjnych.

§. 18. Zgłosiwszy się w Towarzystwie, w którem lustracya ma być przeprowadzoną, należy przedewszystkiem: zażądać od kasyera kluczów od kasy, zamknąć księgę kasową, likwidacyjną i główną, zestawić bilans surowy w dniu lustracyi i przeliczyć gotówkę kasową, która zgadzać się winna ze saldem wykazaném w księdze kasowéj. W protokole zaś należy uwidocznić w czyich rękach są klucze kasowe i ich duplikaty.

§. 19. Następnie przejść należy wszystkie działy czynności Towarzystwa z wszelką dokładnością, a wynik dotyczących badań objąć protokołem spisać się mającym, według poniżéj zestawionego kwestyonarza.

A) Informacye ogólne.

1. Czy statut Towarzystwa odpowiada wymogom ustawy i czy jest ułożony według wzoru ze Związku wydanego?

2. Czy Towarzystwo prenumeruje czasopismo „Związek“?

3. Czy Towarzystwo jest członkiem innéj instytucyi kredytowéj i z jakiem zobowiązaniem? Czy w okręgu stowarzyszenia znajdują się spółki zarobkowe i gospodarcze, czy takowe należą do danego Towarzystwa lub nie i dlaczego?

4. Czy objawia się postęp lub cofanie w rozwoju Towarzystwa, w porównaniu do lat poprzednich?

5. Czy najwyższa suma obciążenia Towarzystwa wkładkami oszczędności lub zaciąganiem pożyczek do obrotu, jest unormowana statutem lub uchwałą Ogólnego Zgromadzenia?

6. Czy Towarzystwo posiada statuta drukowane,— czy pierwotny statut ulegał zmianie, — kiedy ostatnim razem przeprowadzoną została zmiana statutu i czy takowa w rejestrze spółek jest już uwidocznioną?

7. Czy Towarzystwo posiada regulamin normujący czynność pojedyńczych funkcyonaryuszy, Dyrekcyi i Rady nadzorczéj, w ramach statutu?

8. W jaki sposób odbywa się przyjęcie członków i czy przed przyjęciem tychże zasięgane bywają pewne bliższe wiadomości o kandydatach?

9. Czy rejestr członków dokładnie jest prowadzony według §. 14. ustawy o stowarzyszeniach?

10. Czy deklaracye przystąpienia są prawidłowo wystawione i odpowiednio przechowane?

11. Czy bilans i rachunki za upłyniony rok, stósownie do §. 22. ustawy o stowarzyszeniach bywają należycie ogłaszane,— czy bilans i pojedyńcze rachunki zestawiane bywają według wzorów zalecanych przez „Związek“, na podstawie rezolucyi VIII. Ogólnego Zgromadzenia, uchwalonéj dnia 9. grudnia r. 1882. i w końcu czy wykazana sprawozdaniem rocznem ilość członków jest zestawioną na podstawie rejestru?

12. Ilu Towarzystwo liczy członków i czy stan tychże w ciągu ostatniego roku się zwiększył lub zmniejszył?

B) Majątek Towarzystwa.

13. Jaki jest stosunek własnego majątku Towarzystwa do kapitału obrotowego?

a) Udziały.

14. W jaki sposób odbywa się wpłata udziałów i czy wpłaty te są regularne?

15. Jaki najwyższy dozwolony udział może posiadać jeden członek i wiele najwyższych udziałów wpłacono całkowicie?

16. Jaką dywidendę wypłacono członkom za rok ubiegły?

17. Czy Towarzystwo udziela pożyczki na udziały i w jakiej wysokości?

b) Fundusz rezerwowy.

18. W jaki sposób tworzy się fundusz rezerwowy?

19. Jaki jest stosunek funduszu rezerwowego do kapitału obrotowego i do funduszów własnych?

20. Jaki jest sposób lokacyi funduszu rezerwowego?

c) Inne fundusze.

21. Czy posiada Towarzystwo oprócz funduszu rezerwowego inne jakie fundusze specyalne: rezerwy strat, rezerwy podatkowéj, fundusze dyspozycyjne i t. d. i jaki jest sposób lokacyi tych funduszów?

22. Czy fundusze te zostały w roku ubiegłym zwiększone lub umniejszone i z jakich powodów?

d) Nieruchomości.

23. Czy posiada Towarzystwo nieruchomości i z jaką kwotą figurują one w bilansie? — Czy podana w inwentarzu wartość zgadza się z wartością rzeczywistą?

24. W jaki sposób administrowane bywają nieruchomości.

e) Lokacye.

25. Czy oprócz funduszu rezerwowego lokowaną jest jeszcze pewna część kapitału obrotowego w efektach, - w jakiéj wysokości, w jakich walorach i czy przyjęta wartość efektów odpowiada rzeczywistéj wartości według kursu?

C) Długi Towarzystwa.

a) Wkładki oszczędności.

26. Jaka jest ogólna suma i liczba pozycyi, z których się one składają, jak niemniéj najniższa i najwyższa kwota poszczególnych wkładek?

27. Wiele wkładek i w jakiéj ogólnej sumie pochodzą od instytucyj publicznych?

28. Jaka kategorya wkładek przeważa?

29. Jaka jest stopa procentowa od wkładek oszczędności?

30. Czy termina wypowiedzenia są dostateczne dla zabezpieczenia Towarzystwa od niedogodności spowodowanych znaczniejszemi wypowiedzeniami naraz?

31. Jaka jest ewidencya wydanych książeczek oszczędności?

32. Jaki jest sposób unieważnienia i przechowania wycofanych z obrotu książeczek oszczędności?

b) Pożyczki zaciągane do obrotu.

33. Od jakich instytucyj, w jakiéj kwocie i pod jakimi warunkami zaciągnięte zostały pożyczki od innych instytucyi?

34. Jaka jest kontrola i ewidencya weksli reskontowanych, pożyczek z aktów notaryalnych lub rachunków bieżących?

35. Czy Towarzystwo wywiązuje się punktualnie ze swych zobowiązań?

36. Czy zdażały się w ubiegłym roku wypadki protestu weksli Towarzystwa i z jakich powodów?

D) Udzielanie kredytu.

37. Z wielu pozycyi składa się ogólna suma udzielonych pożyczek, — w jakich kwotach, na jakie obligi i na jakie termina spłaty bywają pożyczki udzielane?

38. Czy weksle i skrypta należycie są stemplowane?

39. Czy pod względem formalnym odpowiadają wymogom ustawy: a) weksle, b) akta notaryalne, c) skrypta dłużne?

40. Jaki jest sposób przechowania i kontrola nad powyższymi walorami?

41. Jaka jest wysokość i sposób pobierania odsetek, tudzież prowizyi zwłoki?

42. Czy oprócz procentów bywają pobierane jeszcze inne jakie należytości przy udzielaniu pożyczek lub przy prolongatach?

43. Czy nie bywają za często udzielane prolongaty bez częściowej spłaty kapitału i czy prolongaty pożyczek na akta notaryalne lub skrypta udzielane bywają za wiedzą poręczycieli?

44. Czy wymagane bywa od dłużników dotrzymywanie spłaty długów w ratach umówionych?

45. Jaką ingerencyę wywiera Rada nadzorcza przy udzielaniu pożyczek?

46. Czy utrzymywane są księgi kredytowe dłużników i ręczycieli, z którychby każdego czasu dowiedzieć się można o każdoczesném ogólném ich obdłużeniu w Towarzystwie?

a) Pożyczki na hipotekę.

47. Czy pożyczki z intabulacyą na hipotece bywają udzielane w zasadzie na dłuższą spłatę, czy też intabulacya ta służy tylko jako zabezpieczenie bieżącego kredytu?

48. Czy hipoteki, na które pożyczki udzielone zostały, dają dostateczne pokrycie udzielonéj pożyczki i czy pożyczki takie wypłacone bywają dopiero za przedłożeniem dowodu uskutecznionego wpisu, tudzież czy wymagane bywa przy pożyczkach hipotecznych ubezpieczenie budynków od szkód ogniowych?

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych

Tow. zaliczkowe w	Stan udziałów [illegible] rezerwowego (zł. [illegible])		Wkładki oszczędności: Stan na początku miesiąca		Wkładki oszczędności: Włożono w ciągu miesiąca		Wkładki oszczędności: Wyjęto w ciągu miesiąca		Wkładki oszczędności: Stan z końcem miesiąca		Pożyczki zaciągnięte: Stan na początku miesiąca		Pożyczki zaciągnięte: Zaciągnięte w ciągu miesiąca		Pożyczki zaciągnięte: Spłacone w ciągu miesiąca		Pożyczki zaciągnięte: Stan z końcem miesiąca		Saldo rachunku Banku krajowego	
	zł.	ct	zł	ct.	zł.	ct	zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct	zł.	ct	zł.	ct	zł.	ct	zł.	ct
Bełzie	11246	47	24490	51	197	28	1413	[illegible]	23273	82	6800	.	.	.	.	.	6800	.	.	.
Białej St. poż. i osz. Wz. p.	20146	25	56745	88	1979	22	2468	15	56256	95	19991	.	11602	.	11474	.	20119	.	.	.
Bołszowcach K. z	5416	52	7205	58	428	.	1266	96	6364	60	3800	.	2550	.	1200	.	5150	.	.	.
Bóbrce	8531	22	8368	37	162	82	123	24	8407	95	7145	.	605	.	1155	.	6595	.	2846	57
Cieszanowie	26051	69	48681	44	1492	50	3136	20	47037	74	14480	.	1000	.	1500	.	13980	.	474	62
Dąbrowej	92378	96	.	.	.	.	.				176529	65	23535	66	23108	45	176956	88	1523	55
Dobromilu	22522	61	30398	.	1740	63	2331	77	29806	86	.	.	.	.	.	.	.	.	1142	23
Drohobyczu	34597	29	99557	68	4166	56	3045	47	100678	77	5400	.	600	.	1600	.	4400	.	96	59
Glinianach	76205	76	96994	10	4677	50	4784	05	96887	55	39455	55	6188	55	8243	.	37405	10	1880	83
Głogowie Pow. Tow. zal.	10650	45	32548	84	725	26	344	54	32929	56	2600	.	500	.	.	.	3100	.	.	.
Gorlicach	69958	90	161479	70	10149	83	5110	91	166518	62	87715	88	54649	37	47189	49	95175	76	.	.
Jaśle	30399	58	100182	07	3830	53	3310	85	100701	75	1740	.	1600	.	1940	.	1400	.	994	08
Jaworowie	23889	72	63564	[illegible]	1893	56	1119	97	64337	97	8700	.	1550	.	1650	.	8600	.	1550	63
Kamieńcu strum. P. T. z.	4530	91	25061	04	4438	93	2613	96	26886	01	3750	.		.	750	.	3000	.	1047	70
Kańczudze K. z.	4388	17	3027	86	12	.	30		3009	86	5900	.	.	.	.	.	5900	.	.	.
Kolbuszowej	12621	26	12597	46	1286	89	715	92	13168	43	13270	.	400	.	520	.	13150	.	.	.
Komarnie	21672	21	47909	18	1000	60	1737		47172	78	3790	.	1300	.	900	.	4190	.	.	.
Kozowej K. z.	1601	86	425	14	110	.	123	03	412	11	5105	60	500	.	600	.	5005	60	.	.
Krakowie	72246	83	93834	45	5490	70	4816	16	94508	99	67860	.	22672	.	22352	.	68180	.	.	.
Krakowcu St. zal.	4117	82	1252	60	.	.	.		1252	60	9111	14	.	.	600	.	8511	14	.	.
Krynicy St. poż. i oszcz.	11447	75	27482	85	2960	.	1593	58	28849	17	2500	.	.	.	.	.	2500	.	.	.
Kulikowie K. z.	8282	58	7061	53	120	.	253		6928	53	10390	.	.	.	190	.	10200	.	.	.
Lubaczowie T. ł. n.	32460	16	17706	49	257	41	245	07	17718	83	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Lwowie	192149	75	251762	87	14306	21	41285	62	224783	46	235968	98	95978	33	89237	89	242704	42	.	.
„ Pow. tow. z.	7313	31	14727	43	2830	.	617	36	16940	07	33105	47	.	.		.	33105	47	.	.
„ T. z. ura. p.	44163	60	22203	05	479	57	4190	11	18492	51	21300		5600	.	2900		24000	.	.	.
„ T. wz. kred.	24843	51	19514	22	628		849	57	19292	65	15358	50	5320	.	4990		15688	50	.	.
„ T. esk. i zal.	35073	46	24398	35	1928	88	3010	50	23316	73	25238	77	9131	25	10250	62	24119	40		.
Makowie St. poż.	45329	86	85460	65	4547	65	2451	27	87557	27	.	.	.	.	.	.	.	.	979	70
Mikołajowie K. z.	2639	83	285	71	65	50	2	21	349	.	7695	.	600	.	700		7595	.	.	.
Nadwornej K. z.	14587	57	15831	60	1390	.	1014	13	16207	47	7312	66	450	.	434	66	7328	.	.	.
Nowym Sączu K. z.	58072	87	127379	58	13300	70	10336	91	130343	37	11000	.	.	.	1000	.	10000	.	.	.
Oświęcimiu T. oszcz. i poż.	28095	16	82721	36	4915	20	3018	13	84618	43	3000	.	.	.	3000	.	.	.	679	29
Pilźnie St. oszcz. i poż.	5586	13	9788	.	1179		543		10424	.	2000	.	.	.		.	2000	.	.	.
Podgórzu St. poż. i oszcz.	42626	[illegible]	99268	67	3969	68	13057	71	90180	64	7104	.	2715	.	1413	.	8406	.	.	.
Podhajcach	13071	36	23905	10	1938	09	1599	62	24243	57	8700	.	.	.	1150	.	7600	.	1234	.
Przemyślanach	24016	34	20908	86	655	38	23	.	21541	24	19642	82	5673	.	5356	.	19959	82	1000	.
Przemyślu St. b.	26748	89	56288	83	6297	45	5691	23	56895	05	3838	97	.	.	.	.	3838	97	.	
Radziechowie	45329	40	104291	21	5474	36	6798	67	102966	90	10000	.	5700	.	.	.	15700	.	1064	68
Rohatynie	23968	93	36694	74	1259	68	1497	25	36457	17	10506	76	1000	.	1000	.	10506	76	1538	02
Rozdole	8043	03	6094	58	44	44	55	60	6083	42	11932	73	.	.	.	.	11932	73	.	.
Rudkach	18658	16	41338	74	313	14	1717	16	39934	72	4900	.	400	.	500	.	4800	.	811	58
Sędziszowie T. wz. kr.	17000	80	28695	02	390	18	1944	74	27140	46	11151	18	2669	21	2074	21	11746	18	.	.
Sieniawie	13030	54	26369	21	225	58	1314	94	25279	85	3000	.	1000	.	.	.	4000		.	.
Sokalu	26981	94	77713	85	1176	53	1638	57	77251	81	27936	10	.	.	441	15	27494	95	.	.
Stryju	28080	74	45702	97	1010	01	4330	64	42382	34	1500	.	4200	.	1500	.	4200	.	17	64
„ T. kr. i oszcz.	15492	40	49938	74	2492	50	5066	62	47364	62	6538	28	6129	97	4244	28	8423	97	.	.
Tarnowie	44615	95	72184	66	1608	13	1835	57	71957	22	35230	20	11062	50	11905		34387	70	1391	96
Zakopanem	2681	81	2655	54	12	12	459	50	2207	16	1500	.	.	.	.	.	1500	.	.	.
Zaleszczykach	3101	47	3473	48	95	.	.	.	3568	48	3000	.	.	.	.	.	3000	.	1386	90
Zbarażu	21562	71	25703	31	547	24	4055	48	22195	07	19321	13	3300	.	2251	11	20370	02	1511	03
Złoczowie	48860	01	127283	51	1464	80	4010	24	124738	07	3000	.	.	.	1500	.	1500	.	.	.
Żółkwi	25152	76	19127	73	180	.	668	88	18638	85	64345	.	1330	.	1650	.	64025	.	1865	76

za miesiąc Marzec 1888.

Saldo odsetek		Reszta pozycyi stanu biernego		Stan czynny: Pożyczki udzielone: Stan na początku miesiąca		Spłacono w ciągu miesiąca		Udzielono w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca		Koszta [illegible] mości i adm.		Reszta pozycyi stanu czynnego		Gotówka	
z końcem miesiąca												z końcem miesiąca					
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct	zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct
601	98	940	93	43424	71	1269	55	330		42485	16	211	59	142	30	24	15
1800	91	847	47	93333	68	20625	37	19636		92344	31	1924	46	3944	49	957	80
253	07	437	05	14844	24	2976	04	2952		14820	20	56	87	1979	48	764	69
–	–	970	48	25352	09	825	62	235		24761	47	879	47	1079	97	630	31
874	62	1499	55	82063	36	1582	60	502	54	80983	30	876	72	6092	11	1966	09
4332	12	6335	03	259004	31	7801	41	9474	38	260677	28	610	54	19743	39	495	33
1067	77	36	19	52668	90	3214	10	2220		51674	80	205	12	140	94	2554	80
1639	27	250	45	130022	95	27690		27604	84	129937	79	1459	69	7188	93	3075	96
5714	11	15005	98	214475	94	31177	31	25626	14	208924	77	1747	67	19715	61	2711	28
1467	81	30	07	44837	25	3440		4697		46094	25	135		105	05	1833	59
7117		7431	21	295012	78	67538	83	78197		305671	21	1380	30	36031	87	3118	11
4060	55	1148	55	136076		12687		13820		137209		577	35	165	95	747	21
4463	16	11	91	97098	90	17924	64	15895		95069	26	2412	91	96	17	5265	05
693	25	1473	55	33609	53	2592	59	3119		34135	94	168	23	704	23	2623	02
507	78	210	98	10205	85	63		3	50	10146	35	214	89	3557	50	98	05
182		715	67	37421	62	2078	65	1390		36732	97	348	05	1531	19	1225	14
3433	42	5597	52	67964	70	3667	11	3475		67772	59	3350	87	10536	67	405	80
234	42	238	45	5992	92	174	06	350		6168	86	225	27	1000		96	31
5321	82	7148	23	231858	32	66169	91	69211		234899	41	2618	90	4164	73	5722	83
				11504	34	318	45	154	50	11340	39	356	52	1982	34	202	31
1488	39	1119	01	41787	53	1289	50	2280		42778	03	449	29	857	50	1319	60
		382	65	21685	96	489	50	420		21616	46	755	22	3408	17	13	91
		561	77	54138	46	7482	17	1350		48006	29	537	43	2109	84	87	20
				614671	81	139818	60	133967	22	608820	43	5480	14	43965	32	1371	74
9	37			51673	60	3356	75	2810	50	51127	35	799	02	5067	40	374	45
3061	94	284	78	88430	46	6482	69	5052		86999	77	861	58	1323	28	818	20
1485	22	806	47	54107	62	10552	51	10027	63	53582	94	909	84	6429	41	1194	16
1856	81	7671	29	63080	66	20145	29	16827	17	79762	54	1690	65	7668	19	2916	31
5874	52	1303	23	126287		8117	04	7671	37	125841	33	1554	75	9354	64	4293	86
192	14	183	15	10252	24	623	68	511		10139	56	202	49	98	07	519	
4624	15	2688	28	37067	24	3995	82	3713	16	36784	58	1614	91	5181	41	1854	57
2080	99	3290	07	190717	21	3246		4623		192094	21	1097	77	3627	18	6968	14
3025	79	1849	23	111608		2562		5443		114489		428	51	2335	18	1015	15
429	45	316	69	16903		2987		3743		17659		264	30	597	50	285	47
4070	58			145211	30	18413	84	11675		138472	46	3439	60	44	09	3327	99
1406	51	1953	22	46150	47	7081	80	5030		44098	67	1147	71	1038	97	2623	31
668	06	1174	98	64194	73	7175	74	7034		64054	99	1030	70	2185	53	1089	22
2627	39	2127	57	80194	05	21949	71	25790	36	84034	70	563	87	2543	85	5095	45
3291	10	12350	69	167000	68	18836	30	22137	41	170301	79	976	86	5896	30	3527	32
1448	53	1683	82	66821	36	2451	58	2064	84	66434	62	948	68	6911	06	1308	37
98	05	218	57	20387	34	73	39			20313	95	817	93	5226	55	17	37
1049	73	2215	42	60378	15	2235	39	1519		59661	76	719	92	3086	39	4001	54
683	09	2230	39	52400	52	6608	86	6426	22	52217	88	586	15	2846	32	3150	57
412	22	1803	79	41325	21	2327	45	2250		41247	76	509	02	784	52	1985	10
		463	81	118719	54	4289	90	4195		118624	64	990	09	7310	92	5266	36
2005	27	4916	01	70150	02	8984	76	8346	20	69511	46	924	14	9359	36	1807	04
1212	87	1581	24	71440	78	16109	92	16466	17	71797	03	629	81	661	33	986	93
2210	67	1323	86	148676	79	33799	45	33137	50	148014	84	1467	58	3283	16	3121	78
190	82	10	91	6366		76		45		6395		234	62	6	04	15	04
310	20	282	15	9283	60	683	27	950		9550	33	315	04			1783	83
64	39	1760	05	66814	07	2422	33	810		65201	24	656	13	1265	25	340	55
6854	40	2174	63	170221	70	8396	04	5712		167537	66	4681	82	10966	96	940	57
554	85	1228	76	106998	86	1294	90	1043		106746	96	2936	04	299	24	483	74

b) Pożyczki na zastawy.

49. Czy Towarzystwo posiada osobny dział zastawniczy, lub też przyjmuje tylko zastawy od członków w miejsce innéj poręki?

50. Do jakiéj wysokości wartości zastawów udzielane bywają pożyczki?

51. Czy zastawione przedmioty znajdują się w odpowiedniem przechowaniu i jaka jest ich ewidencya?

52. Czy na przyjęte w zastaw przedmioty udziela Towarzystwo potwierdzenia i w jakiéj formie?

c) Pożyczki w rachunku bieżącym.

53. Jakie jest zabezpieczenie pożyczek w rachunku bieżącym?

54. Czy rachunki bieżące bywają w pewnych okresach czasu przez dłużników wyrównywane lub częściowo spłacane?

55. Czy należytości czynne i bierne z rachunków bieżących oddzielnie w bilansie są wykazywane?

56. Czy pożyczki udzielane pojedyńczym członkom nie są za wysokie w stosunku do kapitału obrotowego, w szczególności zaś, czy pojedyncze działy pożyczek (na hipoteki, zastawy i t. d.) nie absorbują nieproporcyonalnie większej części kapitału obrotowego?

57. Czy spłata pożyczek odbywa się prawidłowo?

58. Jaki jest stan zaległości pożyczek według bilansu z roku ostatniego?

59. Jaki jest stosunek odsetek zaległych do kapitału obrotowego?

E) Egzekucye.

60. Kto jest syndykiem Towarzystwa?

61. Jaki jest stosunek Towarzystwa do syndyka i czy stosunek ten jest unormowany stałą umową i czy takowa bywa wykonywaną?

62. W jaki sposób utrzymywaną jest ewidencya spraw egzekucyjnych?

63. Wiele jest zaskarzonych pozycyi i z jaką kwotą?

64. Czy wdrożone egzekucye sądowe należycie bywają popierane i czy rezultat takowych jest widoczny?

65. Czy pożyczki zaskarzone dostatecznie są zabezpieczone i czy nie okazuje się niemożliwość ściągnięcia pojedyńczych pozycyi?

F) Koszta administracyi.

66. Jaka jest wysokość kosztów administracyi wykazana bilansem za rok ubiegły i jaki stosunek procentowy tych kosztów do kapitału obrotowego?

67. Rozdział kosztów administracyi na pojedyńcze rubryki: czynsz, płaca Dyrekcyi, płaca urzędników, służby, podatki i t. d.

G) Zarząd Towarzystwa.

I. Dyrekcya.

68. Jaki jest praktykowany sposób wyboru Dyrekcyi? Czy członkowie Dyrekcyi posiadają zastępców sądownie zarejestrowanych i ilu?

69. Jaki jest sposób wynagrodzenia członków Dyrekcyi i w jakiej wysokości?

70. Czy nowe wybory członków Dyrekcyi, stosownie do wymogów ustawy, bywają do rejestru spółek zgłaszane?

71. Czy istnieją instrukcye i regulamina określające ściśle obowiązki pojedyńczych członków Dyrekcyi i czy instrukcye te są wyczerpujące i praktyczne?

72. Jaki jest rozkład czynności pojedyńczych członków Dyrekcyi i czy bywają dotyczące postanowienia ściśle przestrzegane?

73. Czy oznaczone są stałe godziny urzędowania i czy w czynnościach biurowych biorą udział stale równocześnie przynajmniéj dwaj członkowie Dyrekcyi, lub do tego upoważnieni przez Dyrekcyę urzędnicy?

74. Czy firma Towarzystwa bywa stosownie do wymogów statutu podpisywaną, a względnie ilu członków Dyrekcyi lub prokurzystów ma podpisywać tę firmę?

75. Czy członkowie Dyrekcyi korzystają z kredytu u swego Towarzystwa i na jakiej podstawie?

76. Czy który z członków Dyrekcyi lub kasyer Towarzystwa ma złożoną kaucyę, w jakiej wysokości i w jakich walorach?

77. Nazwiska członków Dyrekcyi i prokurzystów.

II. Rada nadzorcza.

78. Czy protokoły wyboru członków Rady nadzorczéj utrzymywane są w porządku?

79. Czy ułożony jest regulamin czynności dla członków Rady nadzorczéj, czy regulamin ten jest dokładny i praktyczny i czy uwidocznia on odpowiedzialność członków Rady nadzorczéj za szkodę spowodowaną nieprzestrzeganiem jego postanowień?

80. Czy kontrola skutecznie bywa wykonywaną, zwłaszcza przy inwenturze, zamknięciach rocznych i bilansie; czy nadzwyczajne szkontra kasy i rewizye ksiąg i ile razy do roku się odbywają; czy i jak często bywają badane zaległości pożyczkowe pod względem ich bezpieczeństwa?

81. Kto jest upoważniony do wymiaru kredytu dla członków Rady nadzorczej i czy kredyta członkom tejże Rady udzielane, nie są stosunkowo wyższe, od kredytów udzielanych innym członkom Towarzystwa?

82. Nazwisko prezesa Rady nadzorczéj.

83. Nazwiska członków komisyi kontrolującéj.

H) Rachunkowość.

84. Jaki jest sposób prowadzenia rachunkowości? Czy używane bywają księgi, druki i wzory przez Związek zalecane, czy wszystkie księgi są oprawione i paginowane, czy ostemplowanie takowych odpowiada ogólnym dotyczącym przepisom, czy utrzymywane są terminarze, księgi skadencyi weksli, księgi kopiowe i indeksa dla ksiąg kontowych?

85. Czy księgi kontowane są po dzień ostatni?

86. Czy księgi kasowe zamykane bywają z dniem 31. grudnia, lub też czy pozostają jeszcze dłuższy czas otwarte?

87. Czy sporządzane bywają z końcem roku imienne inwentarze z wszystkich działów, czy takowe z roku ostatniego zgadzały się ze saldami księgi głównéj i czy salda należycie na rok następny zostały przeniesione; czy bilans i inwentarze są przez Dyrekcyę i komisyę rewizyjną (kontrolującą) lub Radę nadzorczą podpisane?

88. Czy papiery wartościowe w sprawozdaniu rocznem są specyfikowane?

89. Czy księgi, listy, korespondencye, inwentarze i bilanse, stosownie do postanowień §. 33. ustawy handlowéj, przez przeciąg lat 10 bywają przechowywane?

90. Gotówkę, która według bilansu surowego i księgi kasowéj wynosiła . . . . . . zł. . . . . ct. z liczono i znaleziono . . . .

91. Szczególne spostrzeżenia.

92. Poufne dla Patrona.

Lustracye Towarzystw.

Towarzystwo zaliczkowe w Rohatynie.

Majątek Towarzystwa z dnia 11. lutego 1888.

Stan bierny:

Udziały	19.916 zł.	30	ct.
Fundusz rezerwowy	4.004 „	—	„
Wkładki oszczędności	35 949 „	89	„
Długi Towarzystwa	10.500 „	—	„
Saldo odsetek	1.042 „	52	„
Bank krajowy	1.922 „	30	„
Rezerwa strat	605 „	33	„
razem	73.940 zł.	34	ct.

Stan czynny:

Pożyczki	67.063 zł.	49	ct.
Koszta administracyi	2.201 „	86	„
Koszta procesowe	1.497 „	95	„
Lokacye	1.320 „	60	„
Koszta założenia	352 „	35	„
Kasa	1.504 „	09	„
razem	73.940 zł.	34	ct.

Członków liczy Towarzystwo 1.246.

Udziały ściągane bywają w wysokości 5% udzielanéj pożyczki, następnie zaś po 50 ct. miesięcznie przy spłacie rat pożyczkowych. Wysokich udziałów członkowie nie składają, natomiast stara się Dyrekcya nakłaniać każdego członka do subskrybcyi udziału w wysokości 100 zł., który to udział uzupełniany bywa regularnemi spłatami w ciągu należenia członka do Towarzystwa w sposób powyżej określony. Udziały powyżej 100 zł. posiada 21 członków. Za rok 1886. wypłacono dywidendę w wysokości 6%.

Fundusz rezerwowy powstaje z wpisowego 2 zł. i pewnéj części czystego zysku corocznie przydzielanego, a wynosi obecnie 20% udziałów i 5·4 kapitału obrotowego. Z funduszu rezerwowego kwota 1.020 zł. 60 ct., ulokowaną jest w udziale w Towarzystwie zaliczkowém lwowskiem, reszta zaś znajduje się w obrocie kasowym. Nadto posiada Towarzystwo osobną rezerwę strat w kwocie 605 zł. 33 ct., z któréj 300 zł. ulokowane są w akcyi Banku ratunkowego w Poznaniu.

Wkładki oszczędności w kwocie 35.949 zł. 89 ct., składają się z 234 pozycyi w kwotach od 19 ct. do 5.125 zł. Największą część wkładek stanowią lokacye publiczne, a mianowicie: wszystkie gminne fundusze, kar i ubogich, tudzież fundusze Rady powiatowéj, jak stypendyjne, drogowe, nadwyżka gotówki i t. d.

Lokacye publiczne przenoszą $^2/_3$ ogólnej sumy wkładek i składają się z 169 pozycyi. Wkładki po nad 500 zł. przyjmuje Towarzystwo każdym razem za osobną umową co do terminów wypowiedzenia, przyczém najczęściéj przyjęte bywają wypowiedzenia półroczne; natomiast wypowiedzenie 15-dniowe dla kwot do 500 zł. uważane być musi jako nieco za krótkie.

Długi Towarzystwa składają się obecnie z dwóch pozycyi, a mianowicie od:

Gal. kasy oszcz. na akt notaryalny 5%	8.500 zł.
Banku krajowego na reeskont weksli 5%	2.000 „
razem	10.500 zł.

Towarzystwo z obowiązków swych wywiązuje się punktualnie. Ewidencya i kontrola weksli reeskontowanych prowadzoną jest dokładnie w księdze kontowej i w księdze skadencyi.

Saldo odsetek za rok 1887. włącznie do dnia lustracyi (gdyż przeprowadzenia bilansowego w księgach jeszcze nieuwidoczniono) wynosiło 1.042 zł. 52 ct., czyli w przychodzie 7.895 zł. 11 ct., w rozchodzie zaś 6.852 zł. 59 ct., włącznie z przeniesionemi odsetkami zwłoki.

Odsetki pobiera Towarzystwo kwartalnie w wysokości 8% od pożyczek terminowych, zaś od pożyczek ratalnych całorocznie z góry z uwzględnieniem amortyzacyi. Nadto pobiera Towarzystwo na koszta administracyi $^1/_4$ %.

Odsetki zaległe za rok 1887. jeszcze nie były obliczone, wypadną atoli w znacznie niższej sumie jak roku ubiegłego, z powodu, że znaczna część zaległości po-

życzkowych wraz z odsetkami w r. ubiegłym ściągniętą została.

Pożyczki w sumie 67.063 zł. 49 ct. udzielane w kwotach od 25—1.000 zł. składają się z 1.053 pozycyi na akta notaryalne, weksle i skrypta. Pożyczki wekslowe udziela Towarzystwo na spłaty terminowe, zaś na akta notaryalne i skrypta na spłaty ratalne w ciągu roku w ten sposób, że pierwsze trzy kwartalne raty normowane są w $^{1}/_{10}$ wysokości udzielonéj pożyczki, czwarta zaś obejmuje całą resztę długu. W razie punktualnéj spłaty pierwszych trzech rat, reszta prolongowaną zostaje w ten sam sposób na dalszy rok, tak, że spłata cała rozkładaną bywa ogółem na 10 rat kwartalnych, przyczem zastrzeżona jest jednakże możność ściągnięcia w razie potrzeby całej pożyczki naraz w ciągu roku.

Pod względem treści i podpisów odpowiadają akta notaryalne i skrypta wymaganym formalnościom Weksle wystawione są przeważnie z podpisami solidarnymi, w części in blanco. Portfel wekslowy niezupełnie jeszcze jest uregulowany, atoli znaczna część zaległości wekslowych została umorzoną w roku ubiegłym.

Przy udzielaniu pożyczek Dyrekcya postępuje z nadzwyczajną oględnością i skrupulatnością może za daleko posuniętą, czego następstwem, że na ściągnięte w roku 1887. 30.000 zł., udzielono pożyczek nowych włącznie już z prolongowanymi wekslami tylko 18.000 zł., a obniżono ogólny stan pożyczek o 12.000 zł.

Spłata pożyczek szczególnie dawniejszych odbywa się ogółem zwolna, gdyż część powiatu nawiedzana przez lat kilka z rzędu klęskami powodzi i gradobicia bardzo podupadła, a ściąganie zaległości może być przeprowadzane tylko z wszelką oględnością. Suma zaległości wynosi z końcem roku 1887. 58.882 zł. 97 ct., na stan pożyczek 67.327 zł. 43 ct., czyli 87%, co stąd pochodzi, że wszystkie pozycye, choćby prolongowane i od nich procent dalszy z góry zapłacony został, wciągane bywają do wykazu zaległości, jeżeli nie zostały w całości i gotówką spłacone w terminie pierwotnie wyznaczonym. Pożyczki są przeważnie wszystkie dobre, a dawniejsze dostatecznie zabezpieczone. Na ewentualne pokrycie możliwych strat wydziela się rokrocznie z czystego zysku kwotę kilku set zł. do osobnéj rezerwy strat.

Ingerencya Rady nadzorczéj polega na tém, że oznacza ona ogółem najwyższą kwotę pożyczki, a nadto wyznacza dla każdego członka z osobna kredyt, w ramach którego Dyrekcya dowolnie pożyczkę udzielać może.

Zaskarżonych pozycyi jest 155 z kwotą 9.060 zł. W ciągu r. 1887. ubyło 40 całkowicie umorzonych spraw.

Ewidencya spraw egzekucyjnych utrzymywaną jest dokładnie.

Koszta administracyi wynosiły 2.308 zł. 75 ct., a po strąceniu przeniesienia z roku 1886. w kwocie 198 zł. 12 ct., 2.110 zł. 63 ct., czyli 27% kapitału obrotowego.

Kapitał obrotowy w ostatnim roku znacznie się zmniejszył, gdyż udzielono mało nowych pożyczek, natomiast zredukowało Towarzystwo długi własne o połowę u instytucyi obcych. Majątek zaś Towarzystwa w udziałach i funduszu rezerwowym wzrasta z roku na rok, to też i w roku ubiegłym znacznie się powiększył, mimo umniejszonego ogólnego kapitału obrotowego.

Administracya biurowa jest odpowiednio uregulowana. Kontrola ze strony Rady nadzorczej odbywa się często i z całą dokładnością.

Naszém zdaniem Towarzystwo to nie ma powodu ciągłego cofania się i restrykcyi w robieniu nowych interesów. Mimo wszelkiéj bowiem oględności i ostrożności w przyjmywaniu członków i udzielaniu nowych pożyczek, powiat rohatyński jako jeden z największych, obejmujący w liczbie 104 gmin, 8 miasteczek, a pomiędzy niemi niektóre bardzo handlowe jak Bursztyn, Bołszowce, Bukaczowce i Rohatyn dostarczyć może liczną klientelę, dającą wszelkie bezpieczeństwo dla zawieranych z nią interesów, a z powodu odpornego i zbytnio zarezerwowanego zachowania się Towarzystwa, szukającą obecnie pomocy u innych drogich i mniéj dogodnych źródeł. W obec ciągłego jeszcze narzekania większej części Towarzystw na brak funduszów dla zaspokojenia kredytowych wymogów członków, nie można przypuścić, by stosunki w powiecie rohatyńskim w tym względzie były wręcz odmienne, trudności atoli, które się nasuwały w ściąganiu pożyczek udzielanych początkowo może w zbyt za wysokich kwotach, niepowinne za sobą pociągać obecnie nieusprawiedliwionéj trwożliwości i za daleko posuniętéj skrupulatności w robieniu nowych interesów, choćby z zastósowaniem jak największéj oględności, gdyż mogłoby to w następstwie ze względu na rzeczywistą potrzebę, wywołać utworzenie w powiecie nowéj instytucyi kredytowéj, o szkodliwéj ogólnéj tendencyi.

Nekrologia.

†

Dnia 18. kwietnia b. r. zmarł w Sądowéj Wiszni po krótkiéj słabości, w 81 roku życia

Sylwery Brześciański,

dyrektor Kasy zaliczkowéj w Sądowéj Wiszni i żołnierz z r. 1831.

Zmarły jako gorliwy zwolennik naszych stowarzyszeń, był jednym z założycieli Kasy zaliczkowéj w Sądowéj Wiszni i przez cały czas istnienia t. j. od r. 1879. jéj dyrektorem. — Cześć Jego pamięci!

†

Dnia 26. marca b. r. zmarł w Górze Ropczyckiéj ś. p.

Aleksander Zagłoba Smoliński,

dyrektor Towarzystwa wzajemnego kredytu w Sędziszowie.

Towarzystwo straciło w ś. p. Aleksandrze czynnego i gorliwego członka i kierownika, który będąc jednym ze założycieli Towarzystwa, zajmował się jego czynnościami od roku 1881. do ostatniéj chwili swego życia

Cześć pamięci zasłużonego pracownika!

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: *Władysław Terenkoczy.* Z I. Związkowej Drukarni we Lwowie, Hotel Żorża.